

ДАВЛАТ ХИЗМАТЧИСИНИНГ ХИЗМАТ ГУВОҲНОМАСИДАН ФОЙДАЛАНИШ ТАРТИБЛАРИ ЮЗАСИДАН ТАҲЛИЛИЙ МАЪЛУМОТНОМА

Мусоев Илҳом Ҳасан ўғли

Тошкент давлат юридик

университети магистранти

E-mail: ilhombekmusoyev@gmail.com

АННОТАТСИЯ

Ушбу мақола, асосан давлат хизматчисининг хизмат гувоҳномасидан фойдаланиш тартиби таҳлили ва бу амалиётнинг аҳамиятидан кутилаётган натижалар маҳсулига бағишланади.

Калит сўзлар: давлат хизматчиси, хизмат гувоҳномаси, идентификацион карта

АННОТАЦИЯ

Данная статья в основном посвящена анализу порядка использования служебного удостоверения государственного служащего и ожидаемых результатов от важности этой практики.

Ключевые слова: госслужащий, служебное удостоверение, удостоверение личности

ABSTRACT

This article is mainly devoted to the analysis of the procedure of using the service certificate of the civil servant and the results expected from the significance of this practice

Key words: civil servant, service card, identification card

Хизмат гувоҳномаси давлат фуқаролик хизматчиси тўғрисидаги маълумотларни тасдиқлайдиган идентификацияловчи карта кўринишида беришни тартибини такомиллаштириш юзасидан қуйдагилар маълум қилинади.

Амалдаги тартибга мувофиқ, давлат фуқаролик хизматчисига махсус ваколатли давлат органи томонидан белгиланган шаклдаги хизмат гувоҳномаси берилади. Хизмат гувоҳномаси давлат хизматчисининг шахси ва лавозимини тасдиқлайдиган ҳужжат ҳисобланади. Хизмат гувоҳномасида давлат фуқаролик хизматчиси эгаллаган лавозими, унинг малака даражаси, давлат органининг

тўлиқ номи, гувоҳнома берилган сана ва унинг амал қилиш муддати кўрсатилади.

Қонун билан хизмат гувоҳномаси давлат фуқаролик хизматчиси тўғрисидаги маълумотларни тасдиқлайдиган **идентификацияловчи карта** кўринишида ҳам берилиши мумкинлиги белгиланиши бугунги кундаги замонавий технологияларни давлат хизматида қўллашнинг ёрқин мисоли десак бўлади.

Шунга қарамай, қонуности ҳужжатларда бу каби кўринишга эга бўлган хизмат гувоҳномаларини бериш тартиби ишлаб чиқилмаган. Хусусан, Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 5 январдаги 2-сон қарорига асосан қабул қилинган “Давлат ва хўжалик бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ходимларининг хизмат гувоҳномаси тўғрисида”ги намунавий Низомга асосан хизмат гувоҳномалари бланкалари қатъий ҳисобот бериладиган ҳужжатлар ҳисобланади, давлат ва хўжалик бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг буюртманомалари асосида фақат “**Давлат белгиси**” давлат-ишлаб чиқариш бирлашмаси, “**Шарқ**” наشريёт-матбаа акциядорлик компанияси ҳамда **Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги** корхоналарида қалбакилаштиришга қарши ҳимоя элементларига эга бўлган махсус қоғозда тайёрланади.

Бугунги кунда, давлат ва хўжалик бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари томонидан бериладиган хизмат гувоҳномалари фақатгина кўрсатиб ўтилган органлар биноларига (хоналарига) **кириш ҳуқуқини** тасдиқлайдиган ҳужжат ҳисобланади.

Такидлаш жоизки, Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 5 январдаги 2-сон қарорига асосан қабул қилинган “Давлат ва хўжалик бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ходимларининг хизмат гувоҳномаси тўғрисида”ги намунавий Низомда давлат фуқаролик хизматчиси тўғрисидаги маълумотларни тасдиқлайдиган **идентификацияловчи карта** кўринишида бериш тартиблари белгилаб ўтилмаган.

Қонун амалга киритилган тақдирда, давлат фуқаролик хизматчиларига хизмат гувоҳномаларининг идентификацияловчи карта кўринишида берилишига рухсат этилади. Хизмат гувоҳномаларнинг бундай шакли, хизмат фаолиятида бир қатор қулайликларга эга.

Хусусан, хизмат гувоҳномаларини карта кўринишида қилиш орқали давлат органларининг инсон ресурслари билан ишловчи ходимларини ортиқча қоғозбозликдан ҳалос этилади. Қолаверса, хизматчининг лавозими, даражаси ўзгарганда ва бошқа ташкилий ҳолларда хизмат гувоҳномаларни ўзгартиришга эҳтиёж туғилмайди.

Шунингдек, хизмат гувоҳномаларини ҳар қандай жойда паспорт малумотларини ўрнини босувчи шахсий ҳужжат сифатида фойдаланиш имконини беради. Ушбу идентификацияловчи картадан фойдаланиш орқали давлат хизматчиси қайси органда фаолият юритиши, лавозими, шахсий маълумотлари электрон тарзда олиш имконини беради. Хусусан, давлат хизматчиси давлат ва бошқа(банк, суғурта) хизматлардан ўз хизмат картаси орқали паспорт ўрнини босувчи шахсий маълумот ўрнида фойдаланиш имкони туғилади.

Хориж давлатларида давлат хизматчиларига хизмат гувоҳномасини бериш ҳамда унинг иш фаолиятидаги ўрни таҳлил қилинганда қуйидагилар аниқланди.

Литвада давлат хизматчисига бериладиган хизмат сертификати замонавий технологиялар ва замонавий хавфсизлик элементларидан фойдаланган ҳолда ишлаб чиқилган. Маълумотлар, юз тасвири ва имзо картанинг поликарбонат қатламига лазер билан ўйилган. Картада контактли ва контакtsiz чиплар мавжуд. Алоқа чипи шахсий ва очик калит жуфтлигини, шунингдек очик калит учун электрон имзо сертификати ва онлайн идентификация сертификатини ўз ичига олади. Давлат хизматчисининг гувоҳномаси шахсни тасдиқловчи ҳужжат бўлиб, унинг эгаси давлат хизматчиси эканлигини тасдиқлайди. Сертификат эгаси электрон ҳужжатларни хавфсиз электрон имзо билан имзолаши ва давлат регистрларига унинг эгасининг шахсини онлайн тарзда аниқлаш имконини беради³⁰.

Италияда давлат ва ҳарбий хизматчилари учун берилган идентификацион карта кўринишидаги хизмат гувоҳномалари европа давлатларида эркин фуқаро сифатида эркин ҳаракатланиш ҳуқуқини беради. Шунингдек, давлат хизматчиларига берилган электрон хизмат гувоҳномаси орқали янги ташкил қилинган давлат хизматчиларнинг маълумотларини олиш имконини берувчи давлат хизматчиларнинг ягона реестри кириш имконини беради³¹.

Давлат хизматчиларига идентификацион карта кўринишидаги хизмат гувоҳномаларини бериш орқали иш берувчи ўзи кўзланган ҳар қандай мақсадни амалга ошириши мумкин. Хусусан, ходимлар кунлик ишга келиш ва кетиш, бино ичидаги хизмат хоналарига киришини назорат қилиш, ҳар қандай электрон тизимга кириш имкониятларини яратади.

Юқоридаги ҳоллатларни инобатга олиб:

- давлат хизматчиларига хизмат фаолиятида идентификацион хизмат гувоҳномаларидан фойдаланиш тартиби тўғрисида ҳукумат қарори лойиҳасини ишлаб чиқиш;

³⁰ <https://adic.lrv.lt/en/identity-documents/civil-servant-s-certificate/civil-servant-s-certificate-1>

³¹

- тажриба-синов тариқасида тегишли давлат органида ушбу хизмат карталаридан фойдаланишни йўлга қўйиш;
- ушбу турдаги хизмат гувоҳномалардан паспорт ўрнини босувчи хужжат сифатида амалга тадбиқ этиш;
- давлат фуқаролик хизмати лавозимларининг давлат реестридан фойдаланишда ушбу хизмат карталаридан фойдаланишни йўлга қўйиш.

Фойдаланил адабиётлар рўйхати: (REFERENCES)

1. Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 5 январдаги 2-сон қарорига асосан қабул қилинган “Давлат ва хўжалик бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ходимларининг хизмат гувоҳномаси тўғрисида”ги намунавий Низом
2. Ўзбекистон Республикасининг Қонуни Давлат фуқаролик хизмати тўғрисида Қонунчилик палатаси томонидан 2022 йил 2 мартда қабул қилинган Сенат томонидан 2022 йил 28 майда маъқулланган
3. <https://adic.lrv.lt/en/identity-documents/civil-servant-s-certificate/civil-servant-s-certificate-1>